

34
793

m/e (p)

30-1-1938

69

Duša
L

Ras jasin tatrom ihrneetam un isihretojam

S a t u r s :

Lap. p.

Cetvads	3
I. Vikums par telpu ihri	4-17
II. Praktiski padomi galvenos ihres jau- tajumos:	
1) Ihres lihgums	18
2) Ihres maksa	18
3) Ra panahst litumigo ihres maksu?	19
4) Kad un ka jamaksa ihre?	19
5) Ko darit ar ihres nandu, ja nam- saimneks to nepeenem?	20
6) Kad var usteikt ihri un isliki ihr- neeku?	22
7) Ra isdarit remontus?	23
8) Ihrneeku komitejas un zentrala apkurinaschana	24
III. Dsihwoklu nodoklis	25
1) Nodoklis no dsihwokleem pilsehtas	25
2) Noteikumi par dsihwoklu nodokli Riga	27
3) Paslaidrojums pee dsihwoklu nod.	32

„Tautas Biblioteka” isdevums
Riga, pasta kaste 668

(38)

L-1

L. V. B.
In. 28969

28

Latw. Ģemn. Ģaw. ģpeestuwe
Rigā, ĒlifabeteĢ eelā Nr. 14-a

0309069 120

Gewads.

Jaunais „Lifums par telpu ihri“ galigâ weidâ pērements Saeimas šch. g. 6. jūnija šehdē un stahjas špehkâ 2 nedēlas pēhž wina publizešchanas „Waldibas Wehštnesi“, kas isdarita 16. jūnijâ. Tâ tad lifums stahjas špehkâ 1. jūlijâ. šch. g.

Jaunais ihres lifums raditāli isščehiras no lihdiščhinejeem „Pagaidu noteikumeem par dšihwoflu ihri“ wispirms ar to, ka tas atteezas us wifām isihrejāmām telpām pilšehtās un meestos, kamehr lihdiščhinejee pagaidu noteikumi atteezas tīfai us dšihwofleem un školām. Šchāi finā jaunais lifums ir leels eegutwums weikalu, darbnīžu, biroju, fantoru un daschadu beedribu un organizāciju ihrneekēem, kuri ar jauno lifumu ir tāpat nodroščhinati, kâ dšihwoflu ihrneeki.

Otrs šwarigs eegutwums ir lifumā šchaidri noteiktāis reišinātājs, pēhž kura nosakāma ihres māksa.

Treščhais un, numis šchkeet, wisšwarigakāis eegutwums preeščh ihrneekēem, kâ arī isihretājeem ir lifumā paredsetās teešhibās abām pušēm pēedalitees ihres strihdus isščehirščhanâ zaur faameem preeščh stahwjeem ar lemjoščhām balšsteeshibām.

Deištiršajot tuwāki šchi jauneeweduma labās un šlitās pušes, ešam pahrlēzināti, ka zaur to ir nodroščhinata daudš tairnigāta ihres strihdus leetu nokahrtoščhana — newis pēhž kailā lifuma burta, bet gan pēhž dšihwes un laika gara prasibām.

Rigā, jūnijâ 1924.

Šastahditājs.

Saeima ir peenehmusi un Valsts Presidents iشلudina šefofcho
likumu :

I. Likums par telpu ihri.

1. nodaka.

Wispahrejee noteikumi.

1. Šhis likums atteezas uf iشhrejāmām telpām
vilšētās un meefoš, kā :

- a) dšihwofleem, ištābam un gultās weetām ar waj
bef peederumeem;
- b) telpām, kuras ihre šavām teešhām wajadsibām
iشglihtibas, audšinasšanas un labdaribas eestah-
des, šlimnizas, šlimo kafes un bešpeņas rakštura
beedribas un organizācijas;
- c) weifalu, noliktāwu, biroju, šantoru, darbwižu
un apteešu telpām.

Peeshime. Šhi likuma 37. un 38. p. p. noteikumi
neatteezas uf nameem, kuri zelti waj iشbuhveti pehž
1918. g. 18. nowembra, waj kuri pehž šhi likuma
špehkā nahššanas zaur kapitalremonteem uf namu
ihpašhneefu rehkina pahrwehrsti no neapdšihwoteem
apdšihwojamā stahwofli. Par Kapitalremonteem
uškatāmi tahdi, kuru wehrtiba pahršneeds 25% no
nama wehrtibas.

2. Šhres lihgumu noteikumi, ziktahlu tee runā pretim
šhim likumam, uškatāmi par špehkā neefošheem, neat-
fariqi no tam, waj šhee lihgumi šlehgti pirmš waj pehž
šhi likuma špehkā nahššanas.

3. Atteezige ziwilšikumu panti, ziktahlu tee runā
pretim šhim likumam, naw špehkā.

4. Lihds ar ņī līfuma ņpēhā ņabņĶĶānos atzēti 1920. gada 15. oktobra pagaidu noteifumī par dņihvoklu ihri, 1921. gada 16. ņeptembra papildinajums pee ņĶeem pagaidu noteifumeem, 1920. gada 15. oktobra pagaidu noteifumī par atņewiņĶĶu iņtabu ihri, 1921. gada 16. ņeptembra papildinajums pee ņĶeem pagaidu noteifumeem un 1922. gada 23. auguņta papildinajums pagaidu noteifumos par dņihvoklu ihri.

5. Lihds ar ņī līfuma ņpēhā nabņĶĶānu wiņas teeņās eeprēēņĶ uņņabĶtās ihres leetas, ņuras wehl nauw galīgi iņņpreetas, iņņĶiramas pehĶ ņī līfuma atteezigeem noteifumeem.

Kad ņtarp puņem ņĶinīs leetās biģis ņtrihdus par ihres maņņas apnehru un iņihretajņ peeprafģiģ ihrneeka iņlģĶĶānu ihres naudas neņamaņņaņĶānas dehl, tad, lai ari iņihretaja aprehģins tiģtu atģģģtņ par pareģģu, ihrneeks nauw iņleekams, ja wiņņĶ 7 deenu laģkā pehĶ teeņas waj ihres waldeņ lehnuma paņludinaņĶānas eeņneeds no minetām eeņtahdem ņwiģti par peeņpreetās ihres maņņas ņamaņĶu.

6. Par ņī līfuma 21., 22., 23., 24., 25., 28., un 37. panta 2. peeģģģģ noteifumu pahņĶahpņĶānu, par 32. p. 4., 7. un 8. punktos paredģeto teeģģbu iņleetoņĶānu ihres waldeņ waj ihrneeku maģdinaņĶānas noluhā, ņā ari par 46. un 49. panta noteifumu neiģpildiņĶānu, wainģģe ņodami ar naudas ņodu liģdģ 500 lateem waj ar abeem ņĶeem ņodeem kopā, bet par 50. panta noteifumu tiģģĶu pahņĶahpņĶānu wainģģe ņodami ar naudas ņodu liģdģ 500 lateem.

7. Inņtrukģģas par ņī līfuma peemeģģroņĶānu iģdod teeģģletu miniņtrņ, ņģģģā ar eeģģģletu miniņtri.

2. nodala

Jhres walde.

8. Pilsehtās un meestos nodibinamas ihres waldes, kurām pēfriht ihres un apturinaschanas leetās wifu strihdu isščkirščhana starp isihretajeem un ihrneekēem un isihrejamo telpu pahrraudšiba un registrazija.

Peesieme 1. Veelatās pilsehtās pehz wajadsibas war nodibinat wairakas ihres waldes.

Peesieme 2. Leetas, kuras eejahktās teefās lihds ņhi likuma spehķā nahķķchanai, bet naw 1. teefas instanzē isščķirtas lihds ihres waldes iswehlesčanai atteezīgā pilsehtā waj meestā, nododamas ihres waldes isščķirščhanai.

9. Jhres waldes lozeklus eewehl pilsehtu un meestu dome uš ņawu pilnwaru laiku no ihrneeku un namņaimneeku preeķščstahweem tahdā ņkaitā, ņa tas paredsets instrulzija par ņhi likuma dšihwē isweščhanu atteezibā uš katru atšewiščķu pilsehtu un meestu.

Preeķščstahwi ispilda ņawus peenahķumus bes atlihdšibas. Jhres waldes preeķščšehdetajs ir weetejais raeciteešnešis, kuršč noteiz ņapulščķu ķahrtibu eewehleteem ihres waldes lozekleem, pehz kuras katrā ņapulzē ja peedalas weenam ihrneekam un weenam namņaimneekam.

10. Jhres waldes lozekli eewehlami no ihrneekēem un namņaimneekēem weenadā ņkaitā. Jhrneeku un namņaimneeku organišazijam ir teefiba eesneegt pilsehtu un meestu domem kandidatu ņarakstus.

Kur tahdu organišaziju naw, tur ihrneeku un namņaimneeku grupam no wismas 50 personam ir teefiba eejneegt kandidatu ņarakstus.

Ja kandidatu faraksti nam eefneegti, tad pilsehtu un meestu domes eewehl ihres waldes lozeklus no domneeku preekshâ litteem kandidateem.

11. Pilshehtas galwa, resp. meesta waldes preekshfeh-detajs nem no ihres waldes lozekleem fwinigu folijumu, fa wini ispildis farvus peenahfumus pehz labafâs apsinas un lifuma.

12. Prasibu leetâs ihres walde peemehro ziwilprozesa lifumu noteikumus par teefshchanas fahrtibu meerteefâs, ziktahl tee nerunâ pretim shim lifumam.

13. Ihres waldes sehdes noturamas eepreeksh noteikâs deenâs, kuras issinojamas eedsihwotajeem. Ihres waldes lozeklim, kusch no wina neatkarigu eemeslu dehl newar us sehdi eerastees, laikâ par to jafino preekshfeh-detajam, kusch usajizina us sehdi wina weetneeku.

Ihres waldes lozeklis, kusch bes dibinata eemesla islaidis 2 sehdes, usskatams par isstahjuschos un wina weetâ wehlams jaunâ lozeklis parastâ fahrtibâ.

14. Ihres waldes sehdes ir pilnteefigas, ja winâs pektalas preekshfeh-detajs, ihrneeku un namfaimneeku preekshstahwi. Isklaufijusi leetu atklatâ sehde, ihres walde iseet atfewishkâ istabâ, kur apspreeschas un taija lehmumu. Birms islemshchanas preekshfeh-detajs usstahda jautejumus, furi atteezas us strihdus apstahkleem.

15. Ihres waldes lehmumus ispilda weetejâ polizija us ihres waldes isdotâ ispildu raksta pamata. Peespree-stâs naudas sumas peedsenamas faskanâ ar noteikumneem par walsts neapstrihdamu prasijumu peedsihshchanu (Kreewijas lit. kop. 16. sehj. 2. daļa „Noteikumi par walsts neapstrihdamu prasijumu peedsihshchanu“, isd. 1910. g.).

16. Ihres waldes isdewumu segschanaï nemama nodewa no katras ihres waldei eesneedsamàs prasibas waj pretprasibas 4 proz. apmehrà no prasamàs waj apstribdanàs sumas.

17. Ihres waldei ir teesiba atswabinat no 16. pantâ minetàs nodewas masturigàs personas, turas nespeljicho nodewu samakfat.

18. Ihres waldes spreedumi un lehmumi prasibu leetàs pahrsuhdsjami tahdâ paschâ fahrtibâ, kâ meerteefnescha spreedumi un lehmumi, poemehrojotees ziwilprozesa lifumu noteikumeem. Pahrejās leetās ihres waldes lehmumi pahrsuhdsjami apgabalteesai, jaskañâ ar lifumu par administratiwâm teesam.

19. Ihres waldes jaustur pilsehtu un meestu paschwaldbiam.

20. Ufraudsiba par ihres waldes darbibu peekriht pilsehtu waj meestu domem un atteezigai apgabalteesai. Disziplinarâ fahrtâ ihres waldes preekschsehdetajs un lozeki padoti apgabalteesai.

3. n o d a l a.

Telpu ihreschana.

21. Wisas 1. pantâ minetàs isihrejamàs telpas isihretajam 3 deenu laikâ pehz to atbrihtwoschanas un pahrejās wina rihzibâ japeeteiz. ihres waldei, kâ ari jaistar redsamâ weetâ pasinojums par swabadam telpam, stahwu, istabu skaitu un ihres maksas leelumu. Par peeteikto telpu isihreschamu japasino ihres waldei 2 deenu laikâ pehz isihreschanas.

B e e s i h m e 1. Isihrejamàs telpas, kas swabadas ihres waldes nodibinaschanas laikâ, wina isihretajeem

28. Ihrneekam aisleegts tahlaſ isihret wiſu nomas objektu. Ihrneekam atlaunts tahlaſ isihret dſihwoſka daſas, ja wiſch pats apdſihwo ne maſat tã puſi no wiſa dſihwoſka. Apakſchihrneekam naw teeſibas noihretas tel-pas tahlaſ isihret.

29. Ar ſchi liſuma ſpehtã nahſſchanas deenu lihdsſchinejeem apakſchihrneekeem, dſihwoſku un telpu faktiſſajeem ihretajeem, teel peeſchſirtas uſ eenemimo dſihwoſku un telpu tahlaſihreſchjanu ari wiſas ihrneeka teeſibas, un namſaimneeks nemar atteikt ihres lihguma atjaunoſchjanu teeſchi uſ ſchi apakſchihrneeka wahrda, ja pehz ſchi liſuma ſpehtã nahſſchanas pehdejais to peepraſa. Par dſihwoſku un telpu faktiſko ihretaju uſſkatams tahds apakſchihrneeks, furſch lihds ſchi liſuma ſpehtã nahſſchamai malkã ihri par wiſu dſihwoſkli waj telpam.

30. Ihres lihguma uſteikſchanas gadijumã ihrneekam nekawejotees par to japasino ſaweem apakſchihrneekeem.

31. Namſaimneekam, tã ari katram nama lihdsſeedsihwotajam ir teeſiba praſit ihrneeka iſliſſchjanu, ja:

- 1) ihrneeks apdraud pahrejos nama eedsihwotajus, turot ihretas telpas ſprahgſtoſchais waj ſpridſinamas weelas;
- 2) eerihko ihretas telpas netiſlibas pereklus;
- 3) ſiſtematiſki traugẽ pahrejo eedsihwotaju meeru waj pahrtahpj zitus kopdſihwei weenã namã nepeezeeſchamus noteiksumus.

32. Iſihretajam ir teeſiba praſit ihres lihguma atzelſchjanu un ihrneeka iſliſſchjanu, ja:

- 1) dſihwoſka, iſtabas waj gultas ihrneeks pehz ihres maſſas termina notezeſchjanas, neraugotees uſ iſihretaja

atgahdinajumu, nato 10 deemu laikâ no ſchi atgahdinajuma ſamaffajis no wina terminâ peenahzigo ihres maſſu;

- 2) ſchi liſuma 1. panta b un c punſtos mineto telpu ihrneeks nato ſamaffajis terminâ no wina peenahzigo ihres maſſu lihds ſuhdsibas eefneegſchamai;
- 3) ihrneeks ſaunprahtigi boja eenemtâs telpas, tâs nekahrtigi leetojot;
- 4) telpas praſa neatleekamu remontu, ſuru netwar iſdarit ihrneekam telpas leetojot;
- 5) ne ihrneeks, nedſ wina gimenes lozekki neleeto telpas nepahrtraufti 4 mehneſchus;
- 6) ihrneeks iſnomajis tahlaſ wiſu dſihwoſſi waj ari dſihwoſſa daſu un pats neapdſihwo dſihwoſſa pahrejo daſu, iſnemot aiſzeloſchanas gadijumus waj pahreju uſ wafarias dſihwoſſi, eewehwojot eepreeſchejâ punktâ noteikto laiku, waj ſchi liſuma 1. panta b un c punſtos mineto telpu ihrneeks iſnomajis tahlaſ wiſu nomas objektu waj nomas objektu daſu, neleetojot pahrejo daſu;
- 7) telpas wajadſigas iſihretaja un wina gimenes perſonigai leetoſchamai, pee ſam gimene ſaprotamia weetejo ziwillifumu 262. panta noſihmê, waj gadijumâ, ja iſihretajs ir walsſts waj paſchwaldbibas eestahde, — telpas nepeezeefchamas ſcho eestahſchu teeſcham wajadſibam;
- 8) telpas wajadſigas namiſa waj juridifſam perſonam peederofchos namos, — pahrwaldneeka dſihwoſſim;
- 9) ihrneeks winam iſihretâs telpas iſihre tahlaſ par zenu, ſura pahrfneeds ſchinî liſumâ noteikto normu;

- 10) namos, furi usffaititi ſchi lifuma 1. panta peesihmê, telpu ihrneefs atſalkas maſſat iſihretaja noteikto ihres maſſu;
- 11) ihrneefs noteiktâ laiktâ naw nomalkajis uſ wina krihtofcho daku par iſihreto telpu apfurinaſchonu;
- 12) ihrneefs, neſkatotees uſ iſihretaja atgahdinajumu, neſper wiſus no wina atkarigos ſokus pret apalkſchihneefu, furſch pahrkahpis 31. panta 1., 2. un 3. punktus un 32. panta 3. punktu.

P e e s i h m e 1. Par ſchi panta 1. punktâ mineto atgahdinajumu uſſkatams ari iſihretaja paſinojums ihrneefam eerakſtitâ kartê, kura adreſeta uſ namu, kurâ atrodas ihrneefa dſihwoklis waj iſtaba; ja ihrneefs apgalwo, ka minetâ kartê naw bijis atgahdinajums, tad to wiſſch war peerahdit tikai ſtahdot preeſſchâ mineto karti. Utgahdinajums, adreſets uſ ihrneefa dſihwokla waj iſtabas adreſi tanî namâ, kurâ atrodas ihrneefam iſihretas telpas, uſſkatams par iſdaritu ari tai gadijumâ, kad ihrneefs faktiſki ſchâi dſihwokli neatrodas waj ari kad minetais atgahdinajums netiktu ihrneefa dſihwokli waj iſtabâ nemts pretim.

P e e s i h m e 2. Schi panta 7. un 8. punktâ paredſetos gadijumos ihrneefa iſliſſchana nenoteek, ja iſihretajam waj pahrwaldneefam, waj namikim namâ, kurâ dſihwoklis peepraſits, ir jau bijis zits dſihwoklis, nekâ peepraſitais un no minetâm perſonam atſtahts pirms iſliſſchanas peepraſiſchanas. Iſbeidsotees lihgumam par nama pahrwaldſchonu, waj apkalpoſchonu, reiſê ar to iſbeidsas ari dſihwokla ihres lihgums. Geſtahjotees jaunam pahrwaldneefam waj

nama apfalpotajam, wineem eerahdamas tās paš-
fčas telpas, furas eenehmia agrafais pahrwaldneefs
waj apfalpotaji.

33. Zhrneefam ir teefiba prafit lihguma atzelschanu
ar apafschhrneefu un pehdejā islifschamu ais 31. un 32.
pantā mineteem eemesleem.

34. Prasiba par ihrneefa islifschanu ihres naudas
nesamafschanas dehl atkriht, ja ihrneefs peerahda, ka
winſch lihds 32. panta 1. un 2. punktos minetai eefuhdſi-
bas deenai ſchāi lifumā paredſeto peenahzigo ihres maſſu
iſihretajam peedahwajis, waj to eemafſajis ihres waldes
depoſitā, waj ari, ſtrihdus gadijumā par ihres apmehru,
greesees pee ihres waldes ar lihgumu noteikt peenahzi-
gās ihres maſſas apmehrus.

Ja ihrneefs peerahda, ka winſch naw terminā ſa-
maſſajis ihres maſſu no wina neatfarigu nepahrwaramu
apſtabklu dehl, tad ihres walde war noteikt laiku, lihds
furam ihres maſſa ihrneefam janomafſā un apturet iſ-
lifschanu lihds tam laifam.

35. Ja ihrneefam jaatſtahj telpas 32. panta 4. punk-
tā paredſetā gadijumā, tad winam ir teefiba tās atkal ee-
nemt pehz remonta iſdarifšanas, ſcho ſatwu wehleschanoſ
paſinojot ihres waldei, telpas atſtahjot. Tahdā gadijumā
namſaimneefs newar remontetās telpas iſihret zitam waj
eenemt pats, bej ihres waldes peekrišanas.

36. Ja nolemts ihrneefu islift 32. panta 4., 7. un
8. punktā paredſetos gadijumos, ihres walde uſ ihrneefa
peevraſijumu uſrahda winam jaunās telpas. Ja ihres
walde telpas newar uſrahdit, tad ihrneefa islifschana no-
teef mehneſcha laikā pehz ihres waldes lehniuma.

4. nodaka.

Ihres makša.

37. Ihres makša par isihrejāmām telpām, ar waj beš peederumeem un ehrtibām, neeerehkinot zentralās apfurinašchanas isidrumus, nošakama pehg tās ihres makšas, kahda pastašweja 1914.g. lihds 1.aug. un nedrihftt pahrsneegt par katru minetā laikā makšato selta rubli:

- 1) 80 šantimus par telpām, kuras usfkaititas šchi lifuma 1. pantā a un b punktōš.
- 2) 160 šantimus par telpām, kuras usfkaititas šchi lifuma 1. panta c. punktā.

Peesihme 1. Šihko amatneeku darbnizās, kā ari brihwo profesiju darba telpās, kuras eerihfotas wi-
nu dšihwofli, padotas ihres makšas jinā šchi panta 1. punkta noteikumeem.

Peesihme 2. Uš ihrneeku peeprasijumu isihretajām jaušdod pirmš kara ihres makša, pastiprinot pehdejo ar ta laika ihres kwihtem, waj pilkšhtas un meestu waldes atteezigeem dateem, jeb ziteem pahrlēezino-
šcheem peerahdijumeem. Ja šchahdu peerahdijumu is-
ihretajām nam, tad uš ihrneeka peeprasijumu ihres makšu nošaka ihres walde.

38. Ja namš atrodas nolaištā stahwofli, waj tam truhftt tās ehrtibas un preekšchrozibas, kuras bijuščas pirms kara, tad ihres makšu war atteezigi paseminat. Ja turpretim namš ušlabots ar labeerihžibām un ehrti-
bām, kahdu pirms kara nebija, ihres makšu atteezigi war paaugstinat lihds 1 latam par pirmš kara selta rubli.

Peesihme. Kur pirmš kara ihres makšā eetilpuši ari makša par zentralo apfurinašchanu, tur no šopejās ihres makšas jaatwelft par zentralo apfurinašchanu ne masaf par 12%, lai dabutu pirmš kara telpu ihri.

39. Iſihrejamaſi telpam jabuht apdſihwoſchanai reſp. leetoſchanai derigâ ſtahwoſkli. Ja namſaimneekſ atteizas telpu nepeezeeſchamo remontu iſdarit, tad ihreſ walbe, uſ ihrneeka peepraſijumu, konſtatè remonta nepeezeeſchamibu, kâ ari ta apmehru un atlauj ihrneekam paſcham iſdarit nepeezeeſchamo remontu uſ namſaimneekſa rehſina, atvelſot remonta iſdemumus no turpmakſas ihreſ makſas. Atwilſums newar pahrfneegt puſi no turpmato mehneſchu ihreſ makſas.

40. Zahlat iſihrejot iſtabu beſ mebelem, dſihwoſkla ihrneekſ war nemt lihdiſ 25% wirſ tàs ihreſ, kuru wiſſſch patſ, ſaſkanâ ar ſchi liſuma noteiſtumeem, makſâ namſaimneekſam par atteezigu iſtabu. Scho ihri aprehſina, dalot ihreſ makſu par wiſu dſihwoſkli uſ dſihwojamo iſtabu ſkaitu, neerehſinot apkalpotaju iſtabu.

41. Par iſtabu ar nepeezeeſchamaſi mebelem, proti: galdu, gultu ar matrazi, kumodi waj ſkapi, 3 krehſleem, lampu, maſgajamo galdu un logu aiſkareem, dſihwoſkla ihrneekſ war nemt no apakſchihrneekſa lihdiſ 50% wirſ làs ihreſ, kuru wiſſſch patſ, ſaſkanâ ar ſchi liſuma noteiſtumeem, makſâ namſaimneekſam par atteezigu iſtabu.

42. Par wairak kâ nepeezeeſchamaſi mebelem noteizama makſa uſ brihwaſ weenoſchanaſ pamata, pee kam iſtabaſ ihrneekſ narw ſpeeſtſ makſat par mebelem, kuras wiſſſch ſarwâ leetoſchanaſ newehlaſ peenemt. Uſ weenoſchanaſ pamata peenemto mebelu leetoſchanaſi tiſlakſ iſihretajſ, kâ ihrneekſ war uſteikt diwu nedelu laiſkâ.

43. Par iſihretam gultaſ meetam ihreſ makſas kypſuma newar pahrfneegt 30% wirſ tàs ihreſ, kuru dſihwoſkla ihrneekſ, ſaſkanâ ar ſchi liſuma noteiſtumeem, makſâ namſaimneekſam par atteezigu iſtabu. Ja gultaſ meetu iſihretajſ patſ leeto lihdiſ iſtabu, kuraſ wiſſſch iſihreſ

gultas weetas, tad ihres mafšas fopsumâ eeskaitana ari uš winau frihtošchâ mafšas dala.

44. Šihrejot gultas weetu ar nepeezeešchamâm mebelem, proti: gultu, trehšlu, galdu, weetu škapi, išhretajs war nemt no ihrneeka lihds 30% wirš 43. pantâ noteiktâs gultas weetas ihres mafšas.

45. Par elektriskâs strahwas un gâses leetošchānu apakšihrneeks mafšâ dšihwoška ihrneekam famehrâ ar strahwas un gâses patehrinu, peemehrojotees weetejai noteiktai taškei .

5. nodala.

Zentralâ apšurinašchana.

46. Par zentralo apšurinašchānu nemamâ mafša nedrihšt pahrneegt faktiškos apšurinašchānas išdevumus un šadalama proporzionali ihrneeku un namšaimneeka, kâ ari nama pahrwaldn. eeemto telpu tilpumam.

Pe e š i h m e. Apakšihrneeks par ihretâs istabâs waj gultas weetas apšurinašchānu mafšâ proporzionali eeemto telpu tilpumam.

47. Zentralâ apšurinašchāna jaišdara namšaimneekam. Namšaimneeks lihds 1. julijam pašino ihrneecem, uš kahdeem noteikumeem wiņšch ušnemas apšurinašchānu. Ša ihrneeki šcheem namšaimneeka noteikumeem nepeekriht, tad dšihwoška ihrneeku wairatūmam ir tešiba nemt uš šawu šolidāru atbildibu apšurinašchānu, pašinojot par to, kâ ari par šaweem apšurinašchānas noteikumeem, namšaimneekam un wišeem ihrneecem lihds 1. augustam. Ša lihds 1. augustam tahds pašinojumš namšaimneekam naw eešneegts waj panahkta weenošchānâs ar namšaimneeku, tad šaimneeka noteikumi ušškātami par peenemteem.

P e e s i h m e. Apfurinaſchanaſ maſſu newar beſ ihr-
neeka peetriſchanaſ praſit wairak, fà par weenu
mehneſi uſ preekſchu.

48. Ja ihrneeku wairakumſ nolehmiſ pahreent
nama zentralapfurinaſchanaſ, tad apfurinaſchanaſ wa-
dibai iſwehlama komiteja no 3—5 lozekleem. Par ap-
furinaſchanaſ komitejaſ iſwehleſchanaſ un faſtabawu ja-
paſino ihreſ walbei, namſaimneekam un eezirkna polizijai.

P e e s i h m e 1. Namſaimneeka peenahfumſ ir nodot
apfurinaſchanaſ komitejai pilnigà fahrtibà wiſu
lapfurinaſchanaſ eetaiſi, furinamà materiala pee-
leekamàſ telpaſ, fà ari apfurinataja dſihwofli.

P e e s i h m e 2. Ihreſ waldeſ ſpreedumeem par apfu-
rinaſchanaſ eetaiſeſ un taſ peederumu nodofchanaſ
apfurinaſchanaſ komitejai, jadod eepreekſcheja iſ-
pildifchanaſ.

49. Namſaimneekam waj wina meetneekam reſp.
apfurinaſchanaſ komitejai fahrtigi jawed zentralapfu-
rinaſchanaſ iſdewumu grahmata un uſ peepraſijumu ta
jaufrahda katram ihrneekam, waj ihreſ walbei.

50. Telpu temperaturai namoſ ar zentralo apfu-
rinaſchanaſ jabuht apfurinaſchanaſ periodà ne ſenuakri
par 14° R. deenà un 12° R. naſti.

P e e s i h m e. Apfurinaſchanaſ perioda fahkumſ un
beigaſ noleekamaſ peh3 ihrneeku wairakuma weh-
leſchanaſ.

51. Ja fahdſ no nama ihrneekum nepadodaſ ihr-
neeku wairakuma lehnumeem par zentralapfurinaſcha-
naſ maſſu, tad uſ apfurinaſchanaſ komitejaſ peepraſi-
jumu ihreſ walde lem3 par wina iſliſſchanaſ no telpam.

Rigà, 16. junijà 1924. g.

Walſtſ Presidents J. L f c h a k ſ t e.

II. Brattisti vadomi galvenos ihres iautajumos.

(Pamatoti us Saeimā 1924. g. 6. junijā peenemtā „Lifuma par telpu ihri” un „Weetejeem zivillifumeem“.)

1. Ihres lihgums.

Ihres waj nomas lihgums ir tas, ja weena puse dod, waj apsola dot otrai pret sinamu ihres, waj nomas maktu kahdu preekshmetu (peemehram, dsihwofli, istabu, weikalu, darbnizu u. t. t.) leetoschanā. (Zivillifumu 4025 p.)

Lihgums skaitas par noslehgtu, tikko abas puses weenojuschās par lihguma galveno fastahwdaku, t. i. preekshmetu (dsihwofli, weikalu u. t. t.) un zenu, ja ari pee tam nebuhstu eewehrotas nekahdas formas un pehdejais buhtu noslehgts tikai mutiski un ne rakstiski. Starp zitu lihgums peerahdams ari ar kwihti par ihres naudās samaktu. (Zivillifumu 4042 p.)

Wbām lihguma flehdsejam pusēm ir japeeleef wifas ruhpes lihgamā paredseto peenahkumu nispildischana, kahdas no tam taisnigi war prasit, jewischi, kas simejas us dsihwofla, weikala u. t. t. issargaschanu no bojazumeem. Wbas puses ir atbildigas weena otrai par katru nodaritu launumu, kusch zehlees aif nolaidibas, waj neushmanibas un naw atbildigas weenigi par bojazumeem, kureem gabijuma raksturs. (Zivillifumu 4048. p.)

Ihres maksa.

Ihres maksas sinā isihrejamās telpas, pehz jaunā lifuma, sabalamas diwās kategorijās: 1) dsihwojamās telpās, kurās eetilpst ari sīkās amatneeku, (kurpneeku, krodoru, schuweju u. t. t.), kā ari bwiho profesiju dar-

da telpas, ja tās eerihkotās turpat dsihwofli, tā ari iglihtibas eestahdes, un belpenu rakstura organifazijas un 2) weikalu, biroju, nolikotvu, darbnizu un z. tml. telpas.

Pirmajām ihres maksa noteikta 80, otrajām 160 fantimu par katru pirmstara seita rubli.

Peemehram, ja dsihwoflis pirms kara makfajis 10 rbl. feltā, tad tagad schahda dsihwofla likumigā ihres maksa buhs 80 fant. $\times 10 = 8$ lati jeb 400 rublu.

Turpretim weikalai, darbnizas, kantora u. t. t. ihre, turšch pirms kara makfajis 10 rublus feltā, buhs diwreij augstaka, t.i. — 160 fant. $\times 10 = 16$ lati jeb 800 r.

Pirmstara ihre peerahdamā ar wezām ihres kwihstem, waj ziteem neapšchaubameem dokumenteam (atti leezineekem). Pretejā, waj schaubu gadijumā to nosaka ihres walde („Situms par telpu ihri“ 37. p.).

3. Kā panahkt likumigo ihres makfu?

Wispirms ikweenam ihrneekam japrasa, lai isihretajs usrahda pirmstara kwihtes, waj zitus pahrliezinoschus un neapstribdamus peerahdijumus. Ja tahdu naw un ir drošchs pamats domat, ka ihre ir pahrmehriiga, waj isihretajs peeprasa makfat paaugstinatu ihri, japeedahwā, waj jaemakfā ihres waldes depositā likumā paredsetā, waj lihdschinejā ihre un nekawejoschi jaluhds ihres walde noteikt likumigo ihres makfu. („Situms par telpu ihri“ 34. p. un 37. panta 2. peesihme).

4. Kad un kā jamakfā ihre?

Dehz weetejeem ziwilfikumeem un „Ihres noteikumeem“, ihre bij makfajama us preekchu, ja ween lihgunu flehdjot nebij zitadi norunats. Tikai pahris

deenu nokawejumš wareja buht par eemešlu ihrneeka
išliškšanai, pee kam išihretajam nebuhť nebija jaat-
gahđina ihrneekam maškafšchanas terminšch.

Atstahjot ihres maškafšchanas šahrtibu negrositu,
jaunais ihres likums (32. p. 1. punktš un 1.
peesihme) ašleef išihretajam par peenah-
tumu atgahđinat dšihwoška un istabas
ihrneekam maškafšchanas terminu un pee-
laisch ihrneeka išliškšanu tika tai gadijumā, ja
wiņšch 10 deenu laikā pehž šchi peepraš-
juma naw nokahrtojis ihres maškū. Tur-
pretim weikalu, darbnizu un wišeem ziteem ihrneekem
šchis atgahđinajums naw paredšets un wineem štin-
gri jaewehero maškafšchanas terminšch.

Ja, turpretim, starp išihretaju un ihrneeku pastahv
stribdus par ihres maškafš apmehru, (peemehram, ja iš-
ihretajš peepraša maškafat augstaku ihri un ihrneekš no
tam atteižas), tad ihrneekš naw išleekams, ja wiņšch 7
deenu laikā pehž teešas, waj ihres waldes lehmunia, pee-
špreesto ihri šamafšā. („Likums par telpu ihri“ 5. p.).
Šchāi gadijumā ihrneekam japerahdā, ka wiņšch liku-
migo ihres maškū išihretajam peedahwajis pirmis šuh-
dšibas eesweegšchanas, eemafšajis ihres waldes depositā,
waj grošees pee ihres waldes ar luhgumu, lai ta noša-
ka likumigo ihres maškū. („Likums par telpu ihri“ 34. p.).

Šchis pats pants paredš leelu atweeglinajumu ihrnee-
kam, ja wiņšch aif neatkarigeem, nepahrtvarameem ap-
stahškeem naw pašpehjis laikā nomafšat ihri.

5. Ko darit ar ihres nauđu, ja namšaimneekš to nepeenem

Ja namšaimneekš nepeenem lihđišchinejo ihri, bet
praša pahrmehrigi augštu, tad, lai peerahditu, ka ihr-

neeks ihri peedahwajis, jabuht flahht leezineefam. (Gewi-
 ſchti tas jaewehro weikalu, darbnizu un zitu tml. telpu
 ihrneefem). Tà kà leezineefi katreis natw dabujami un
 ſchahda kahrtiba loti apgruhtinoſcha, tad ſtrihduſ gadiju-
 mos eeteizamis ihres naudu eemakſat ihres waldeſ depo-
 ſitâ uſ namſaimneeka wahrda. Tiflab pehz weetejeem zi-
 willikumeem, kà ari jaunâ ihres lifuma pilnigi peeteef ar
 peedahwaſchamu, — un eemakſa depositâ natw nebuht ihr-
 neeka obligatorifſkſ peenahfums, bet weenigi teeſiba, —
 bet tahdos gadijumos peedahwajums arween japeerahda.

Ihres naudas eemakſa ihres waldeſ depositâ iſda-
 rama wiſpiritſkſ Latwijas Bankâ pehz ſche flahhtpeelittâ
 parauga:

Latwijas Bankai

(zitâs pilſehtâs un meeſtoſ atteezigai L. Bankas nod.)

.....
 (wahrds, tehwa wahrds, uſwahrds)

dsihwo..... eelâ Nr..... ds.....

Gefneegums.

Luhdsu ſanemt Lš....., kà ihres maksu par dsihwoſki

Nr..... namâ..... eelâ Nr..... par laifu no

..... lihds..... 192 g. un eefſaitit to

..... ihres waldeſ depositâ par
 (atteezigas pilſehtas waj meeſta)

labu namſaimneefam.....

(pilns wahrds un uſwahrds)

dsihwoſocham..... eelâ Nr..... ds.....

(Gemakſataja paraſſis)

No Latvijas Bankas ņaemtā kvītē ar felišču pa-
finojumu nekavejošchi jaeeņneefš atteezigai ihres waldei:

ihres waldei

(Ēsneefseja wahrds, uswahrds un
adrese)

Pafinojums.

Ēā tā nama eelā Nr. ihpafchneefš
..... atteizas peenemt no manis ihres
naudu, eefneefsu ſcheit klat Latvijas Bankas kvītē Nr.
par eemafateem Lš tā ihres mafsu par dſihwofli
..... eelā Nr., dſ. par laiku no
lihds 192 g., kuru ſumu lihdsu iſſneegt mi-
netam kurfch dſihwo eelā Nr.,
dſ.

(Pilſeha, mehneſcha deena un gads)

Ēemafataja parafis

Par ſchim eemafam un pafinojumeem ſihmognodo-
flis natw jamafā.

6. Kad war uſteift ihri un iſlikt ihrneeku?

Behz jaunā ihres liſuma war praſit ihrneeka iſli-
ſchanu nam ſaimneefš un itweens nama

ihdseedsih wotajš gadijumos, kas paredseti 31. un weenigi isihretajš (namšaimneekš waj dšihwofka ihrneekš apalššihrneeku) gadijumos, kas paredseti 31. un 32. pantos, bet ihrneeka islikššana war notift weenigi pehž ihres waldes lehmuma, ja ta atsihšt prasibu par pamatotu.

Bihstamašais preefš ihrneeka un nekšaidrašais ir 32. p. 7. punktš, kurš paredš ihrneeka islikššanu, ja telpas waja dšigas isihretaja waj wina gimenes peršonigai leetoššanai, pee kam gimene šaprotama weetejo žiwillikuma 262. p. nošimē.

Pehž šhi panta pee gimenes peeder wecnigi wezaki un wiau behrni, kamehr pehdejee atrodas wezaku gabdibā waj dšihwo šopā ar wineem. Par gimenes ložekleem nekahdā gadijumā newar tift usfkātiti žiti isihretaja rabinēeki, kā: brahli, mahšas, krusstehwi, krusstmahtes un pat wina behrni, kuri dšihwo šškirti no wineem. Tamdehl šchahdos gadijumos arween japrāša noteikti peerahdijumi un japahrleezinajas, žit tee pamatoti. Žo waitak tamdehl, ka par nepareišu šiau usdoššanu ihrneeka waj ihres waldes maldinaššanas noluhkā isihretajam draud 3 mehnešchi arešts un 500 lati naudas šods waj abi šodi šopā.

7. Rā isdarit remontus?

Pehž weetejo žiwillikumū 4058. un „Žituma par telpu ihri” 39. p. p. isihrejamās telpas janodod ihrneekam un tām arween jabuht leetoššanai derigā šahwofli. Ja namšaimneekš atteizas telpas islabot, tad ihrneekam jaluhdš ihres walde atkaut to isdarit us wina rehšina. Katrā šinā ihrneekem jaeewehro, ka remontu newajaga isdarit, pirms ihres walde naw telpas

apſfatijuſi un taiſijuſi ſawu lehmumu,
jo tad par remonteem iſdoto naudu nedrihſt atwilkt no
ihres maſſas.

8. Ihrneeku komitejas un zentralà apfurinaſchana.

Zentralà apfurinaſchana jaiſdara namſaimneekam
un maſſa par apfurinaſchanau nedrihſt pahrfneegt fakti-
ſkos apfurinaſchanas iſderummuſ.

Ja tomehr ihrneeku wairafumſ naw meerà ar
namſaimneeka apfurinaſchanas noteifumeem, tad wi-
neem ir teeſiba nemt apfurinaſchanu ſawàs rofàs.

Schài noluhkà jaiſſino daſcheem eedſihwotajeem ſi-
namà nama ihrneeku ſapulze, kura iſwehl apfurinaſcha-
nas wadibai komiteju no 3—5 lozeſkeem, par ko japafino
ihres waldei, namſaimneekam un weetejâ polizijas ee-
zirknî.

Ja nama ihpaſchneekſ atſaſas nodot ſchài komitejai
apfurinaſchanas eetaiſi, tad jagreeſchas ar ſuhdſibu pee
ihres waldes. („Litumſ par telpu ihri“ 46.—50. panti).

III. Nodoklis no dšihwoškeem.

1. Nodoklis no dšihwoškeem pilšehtās.

Švilkums no noteikumeem par pilšehtu eenaškumeem.

21. Ar dšihwošku nodokli apleekamas personas, kas eenam dšihwoškus: 1) pašu namos, 2) pret ihres nau-
du un 3) brijvā leetošānā.

22. Nodoklis nemams no dšihwoška (ar viņam pee-
derīgām blakus eetašem) teešhās gada ihres maškas,
neefšaitot apšurinašānu un dšihwoška eefahrtu
(mebeles).

23. Dšihwošku ihres naudas sumu, no kuras šahlot
nemams nodoklis, noteiz pilšehtās dome; tāpat dome no-
teiz nodokli normu, kura newar buht leelāka par 20%
no gada ihres.

24. Dšihwošku nodoklis nav nemams:

1) no telpam, kuras aišnemtās no valdības un šabee-
driškām eestahdem, šinatnu un mahzilbas eestahdem,
šlimnizām un ahrstneezilbas eestahdem, tirdšneezil-
bas un ruhpnueezilbas ušnehmumeem, kā arī no zi-
tām lihššigā weida telpam, kuras neleeto apdših-
wošānā;

2) no šahādām dšihwojāmām telpam:

a) no patveršnem, nabagu nameem un zitām lab-
eerihzilbas eestahdem, tāpat arī no internateem,
kuri atrodas pee minetām eestahdem;

b) no karavīhru apdšihwotām telpam, išnemot
privatdšihwoškus.

Peefšime. Dšihwoški, kuri atrodas 1. punktā un
2. punktā šem lit. a minetās telpās un teeš apdših-
woti no privatperšonām un eeredneem, apleekami

ar nobokli pehz wispahrejeem noteikumeem.

25. No dsihwoflu nobokla ir atšwabinati:

- 1) ahrsemju diplomatiskee preeščstahwi, kuri atrediteti pee Latwijas waldivas un pahrejās personas, kuras atrodas ahrsemju suhtneezibas, labdaribas eestahschu un misiju fastahwā;
- 2) personas, kuras ahrstneezibas noluhkā usturas pagaidam pilšehtas robeschās un maškā dsihwoflu nobokli šawā pastahwigā dsihwes weetā.

26. Ja weena persona aishnem wairawās telpas weenā un tai pašchā namā, tad dsihwoflu noboklis jamāškā pehz šcho telpu ihres maškās kopsumas.

27. Šhres maška par telpam, kuras apdsihwo patš nama ihpaščneeks, waj telpam, kuras no wina ir atdotas letoščanā par brihwu, waj par pašeminatu mašku, aprehšinama pehz lihdsigām, par parastu mašku iņnomatām telpam. Šapat aprehšinama ihres maška par dsihwofkeem, kuras šanem walšts waj komunaleeredni par brihwu, waj par pašeminatu mašku. Šchinis gadījumos, kā arī gadījumos, kur dsihwoflu gada ihres noteiščanā zeltos šahdas gruhribas, to mofaka pilšehtas walde pehz to dsihwoflu ihres maškās leeluma, šahds pašahw wistuwakā aplaimē šahdos pašchos dsihwoflos.

28. Dsihwofla noboklis aprehšinams šatru gadu pehz to telpu ihres maškās, kuras maškatojs nomajis 1. dezembri pagahjuščā gadā.

29. Nobokli šarastu fastahdischjanai pilšehtas domei ir teešiba peeprašit no namu ihpaščneekseem, waj to weetneekseem, mahju arendatoreem un pahrwaldneekseem, lai tee šatru gadu noteiktā terminā eefneeds pilšehtas waldei šarastus par wišām apdsihwojamām telpam, ušrahdot:

- 1) ihrneefu wahrduš un ušwahrduš, tãpat to perſonu wahrduš un ušwahrduš, furi leeto brihwdsihwolluš;
- 2) nolihgto ihreš maſſu, atſihmejot, waj minetã ihreš maſſã eetilpſt atlihdsiba par mebelem un apfuri-naſchanu un zif ta leela;
- 3) apmehwam ihreš maſſaš leelumu par telpam, fuwaš apdsihwo patš nama ihpaſchneekš, waj telpam, kaš atdotãš par brihwu twaj paſeminatu maſſu.

30. Par eepreeſſchejã pantã neiſpildišchanu nama ihpaſchneekš (waj wina weetneekš) ſodamaš ar naudaš ſodu lihds 300 rbl., bet par apſinigu nepareišu ſiau ſneegſchanu taš ſodamaš ar naudaš ſodu lihds 1000 rbl. Šodu ušleef atteezigãš teeſu eeſtahdeš, pee tam ſchis ſoda naudaš nahk pilſehtai par labu.

31. Pehz 29. pantã mineto ſiau ſanemſchanãš par dſihwoſleem, pilſehtãš walde noteiz katra dſihwoſla nodokla ſumu un peeſuhta ihrneekſeem atteeziguš paſinodumũš par nodokla ſamaſſu, noteizot ſamaſſãš laifu.

32. Ja nodokliš neteef ſamaſſãš 14 deenu laikã no noliktãš ſamaſſãš deenaš, taš ſlaitamaš par nokawejuumu un eeſaſejamaš 12.—14. pantõš noteiktã ſahrtibã.

2. Noteikumi par dſihwoſku nodokli Rigãš pilſehtã.

1. §. Katram dſihwoſka ihretajam waj ta ihpaſchneekã jamãſã nodokliš no dſihwoſka gada ihreš wehrtibaš (ſl. 7 §) pehz nodokla normaš, kuru katram gadam noteiz pilſehtãš dome un kura neivar buht leelãka par 20% no gada ihreš (2. §).

2. §. Dſihwoſku nodokliš maſſajamaš ſeſoſchoš apmehroš:

Dihwoftu gada ikre Rbl.	Modoklis %%	Modoklis R8
9.000— 9.600	1,15	2,00
9.601—10.200	1,30	2,50
10.201—10.800	1,45	3,00
10.801—11.400	1,60	3,50
11.401—12.000	1,75	4,00
12.001—13.200	2	5,00
13.201—14.400	2,25	6,20
14.401—15.600	2,50	7,40
15.601—16.800	2,75	8,80
16.801—18.000	3	10,40
18.001—19.800	3,3	12,40
19.801—21.600	3,6	14,80
21.601—23.400	3,9	17,40
23.401—25.200	4,2	20,40
25.201—27.000	4,5	23,40
27.001—29.400	5	28,20
29.401—31.800	5,5	33,60
31.801—34.200	6	39,60
34.201—36.600	6,5	46,00
36.601—39.000	7	52,80
39.001—42.000	8	64,80
42.001—45.000	9	78,20
45.001—48.000	10	93,00
48.001—51.000	11	108,80
51.001—54.000	12	126,00
54.001—57.600	14	156,20
57.601—61.200	16	190,00
61.201—64.800	18	226,80
pahri par 64.801	20	

3. §. Dsihwoklu nodoklis natw jamakfà:

- 1) no telpam, furas aijnem walsts un sabeedristas eestahdes, finatnu un mahzibas eestahdes, flimnigas un ahrtneezibas eestahdes, tirdsneezibas un ruhpnenezibas usahmmuni, kà ari natw jamakfà no zitàm tamlihdfigàm telpam, furas neleeto apdsihwofchanai;
- 2) no fefofchàm dsihwojamàm telpam:
 - a) no patwerfmem, nabagu nameem un zitàm labeerihzibas eestahdem, tàpat ari no internateem, furi atrodas pee minetàm eestahdem;
 - b) no farawihru apdsihwotàm telpam, isnemot priwatdsihwoklus;

Peefihme: Dsihwokli, furi atrodas fcha panta pirmà un otrà punktà minetàs telpàs un apdsihwoti no priwatperfonam un eeredneem, apleekami ar nodokli us wispahrigeem noteikumeem.

4. §. Pilsehtas dsihwoklu nodoklis jamakfà Latvijas pilstoneem un ahrtneezibam, neskatotees us to waj wianu dsihwokli atrodas pašchu namà, waj tee dsihwokli ihre, waj leeto par brihwu.

5. §. No dsihwoklu nodokla maksafchanas ir atswabinati:

- a) ahrtwalstu diplomatiskee pahrtahwi un wehtneezibu un fuhrtneezibu fastahwam peefkaititàs perfonas;
- b) ahrtwalstu militarperfonas, kas dsihwo Rigà, fawas waldbibas usdewumà;
- c) ahrtwalstu palihdsibas un sozjalàs apgahdes komisiju lozekli;
- d) perfonas, kas ahrtneezibas noluhkà tikai pagaidam usturas Rigà un maksà dsihwoklu nodokli fatwà pastahwigà dsihwees weetà.

6. §. Dsihwokka nodokka leelumu aprehkina un noteiz pehz dsihwokka ihres apnehra waj dsihwokka wehrtibas. cestaitot ihres objektâ wifus peederumus (sirgu stalli, ledus pagrabu, dahrsu u. t. t.).

Pe e s i h m e: Nodoklis par wifu dsihwokli jamakfâ ar adwokateem, notareem, ahrsteem, sobu ahrsteem, technikeem un zita aroda darbineesteem, ja mineto personu biroja waj aroda darba telpas atrodas fakarâ ar dsihwokli un noder apdsihwokšanai un ja par šchim telpam nemakfâ atferwifschku ruhpneezibas nodokli.

7. §. Dsihwokku nodoklis aprehkinams pehz ihres wehrtibas fetofchos gadijumos:

- 1) kad dsihwokli leeto nama šaimneekš;
- 2) kad ihres makfa ir ne mafak fâ par 20% šemaka par tamlihdfigu dsihwokku parasto weetejo zenu.

Pe e s i h m e: Parastâ weetejâ zena naitw wispahrigi noteizama pehz dsihwokku eezirfneem, bet wajadšibas gadijumos noteiz dsihwokku nodokli komišija, nemot par pamatu: a) lihdfigu dsihwokku ihres zenas tai pašchâ namâ waj b) lihdfigu dsihwokku ihres zenas tumakâ apšaimê.

Wajadšibas gadijumos dsihwokkus apškata uš weetas atteezigee pilšchtas eeredni un eewahz wifas wajadšigâs šinas.

8. §. Dsihwokku nodoklis jamakfâ pehz ta dsihwokka ihres makfas waj wehrtibas, furu nodokka makšatajš apdsihwokjis waj nomajis 1. dezembrî pirims nodokka gada.

9. §. Ja kohdam weenâ un kat pašchâ namâ ir wairak dsihwokku, tad dsihwokku nodoklis jaaprehkina pehz ihres zenu kopsumas.

10. §. Nodokla aprehkinaščanai dome eewehl Ri-gas pilšehtas dšihwoflu nodokla komišiju, kas darbojas pilšehtas waldes ložekla — finanšu nodalas waditaja — wadibā. Komišijā dome eewehl tšhetrus dšihwoflu ihr-neefus.

11. §. Katram nama ihpaščneefam waj wina weetneefam, jaeefneeds katru gadu, ne wehlat kà 15. jan-wari, pilšehtas waldei ar turpat dabujanu formullaru ņetofčās ņinas:

- a) pagahjuščā gada 1. dezembri apdšihwotā dših-wokla ihretaja wahrds, kà ari to peršonu wahrdi, kurām nama ihpaščneefs atwehlejis břihwu dših-wokli, waj išdewis dšihwokli tikai pret apkurina-ščanas išdewumu, waj mebelu leetoščanas atli- dšibu;
- b) ihrneefa amats waj nodarboščanās;
- c) dšihwokla ihres maščas leelumš par pagahjuščā gada dezembra mehneši, atšihmejot, waj ihres maščā eefkaitita atlihdšiba par apkurinaščanu un mebelu leetoščanu;
- d) dšihwoflu ištibu ņaits, išanot preeščnamu, ņehki, meitas ištibu un zitas blatus telpas;
- e) to dšihwoflu ihres wehrtiba, kurus eenem patš nama ihpaščneefs waj kuri išdoti zitām per- ņonam bešmaščas leetoščanā.

12. §. Par 11. pantā mineto noteikumu neišpildi- ņčanu namu ihpaščneefi waj wina weetneefi ņodami ar naudas ņodu lihds 300 rubleem. Par apšinigi nepareišu ņinu eefneegščanu wainigee ņodami ar naudas ņodu lihds 1000 rubleem.

13. §. Dšihwoflu nod. komišija pašino katram nodokla maščatajam winam ušliktā dšihwokla nodokla ņumu. 7

deenu laikā pehz pašinojuma šanemšchanaš, katrs nodokļa maksātājs var eesneegt šuhdsību Rīgas piliehtas waldei. Ar šuhdsības eesneegšchanu, nodokļa peedsibšchana neteef apturēta. Šuhdsības var eesneegt arī piliehtas domei likumā paredsetā kārtībā.

14. §. Dšihwokļu nodoklis jāsamaksā piliehtas waldeš nošakamā un issinojamā termiņā.

15. §. Par nodokļa nesamaksāšchanu noteiktā termiņā, jamaksā šoda nauda 1% mehneši no nesamaksātās nodokļa sumas, škaitot nepilnu mehneši par pilnu.

16. §. Uhrfahrtejos gadījumos dšihwokļu nodokļa komišijai ir teešiba, uš atteezigu luhgumu pamata, pagarinat nodokļa nomaksu, atkaut šamaksat to pa dašam, pašeminat nodokli, waj to pauišam atlaišt.

3. Pašfaidrojums pee dšihwokļu nodokļa.

Daščas piliehtas waldeš bij uššakūščas aprehšinat dšihwokļu nodokli ne katrreis pehz faktiškās ihres maksās, bet pehz apmehra ihres maksās šinanā rajonā. Pat nebija eewehrotas ihrneeku ušrahditās ihres kwih-tes. Uš ihrneeku šuhdsibam daščas leetas nonahza šenatā, kuršch pašfaidrojis, ka dšihwokļu nodoklis aprehšinams pehz faktiškās gada ihres maksās un nemis pehz kaut kāhdas apmehra waj šinama rajona ihres maksās.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309069120

17. JUN. 1994